

38 Það liggur ekki fyrir að kveða á um sveitfesti Þórðar Magnússonar, en þess skal samt getið hjer, að hinn ólöglega veitti styrkur getur vitanlega eigi varnað því, að Þórður Magnússon hafi unnið sjer sveitfesti í Biskupstungnahreppi.

Þetta gefst yður hjermeð þjónustusamlega til vitundar, yður til leiðbeiningar og frekari birtingar fyrir hreppsnefndunum í áðurnefndum hreppum.

39 **Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir Norduramtinu og Austur-**
5. marz **amtinu um meðlag með óskilgetnu barni.** — Eptir móttöku brjefa yðar, herra amtmaður, dagsettra 16. nóvbr. og 19 desbr. f. á., ásamt fylgiskjölum, viðvikjandi áfrýjun hlutaðeigandi hreppsnefnda á úrskurði yðar, dagsettum 9. marz s. á., um greiðslu á meðlagi með óskilgetnu barni Guðnýjar Guðmundsdóttur, Guðrúnu, skal tekið fram það, sem hjer segir á eptir.

Með brjefi, dagsettu 1. desbr. 1890 beiddist hreppsnefndin í Engihlíðarhreppi í Húnavatnssýslu tilhlutunar sýslumannsins þar, til þess að heimta meðlag af hálfu Sigurðar nokkurs Jónassonar með óskilgetnu barni Guðnýjar Guðmundsdóttur, Guðrúnu, er þá naut að mestu framfæris af nefndum hreppi, greitt annaðhvort af nefndum Sigurði, er talinn var faðir barnsins, eða vistarhreppi hans eða framfærsluhreppi, og í brjefi til nefnds sýslumanns, dagsettu 14. apríl 1891, óskar greind hreppsnefnd sjerstaklega eptir því, að upphæð meðlagsins verði ákveðin af amtinu. Síðan ítrekar hreppsnefndin beiðni sína um fylgugreiðslu með mörgum brjefum til sýslumannsins, en málinu varð þó ekkert verulegt ágengt, — í fyrstu að því er virðist sökum þess að óvíst var um dvalarstað barnsföðurins —, fyr en hreppsnefnd Engihlíðarhrepps sneri sjer beint til yðar, herra amtmaður, með brjefi 12. janúar 1897. Með úrskurði yðar, dagsettum 11. marz s. á., var nefndum Sigurði Jónassyni gjört að skyldu að greiða 25 kr. árlega með nefndu barni, Guðrúnu, frá 1. desbr. 1890 til 6. júní 1895, er það kom.t af sveitinni. 11. maí 1897 var svo meðlagsúrskurðurinn birtur Sigurði Jónassyni, er þá bjó í Álptavík í Borgarfjarðarhreppi í Nordurmúlasýslu, en þar í hreppi hafði hann þá búíð í þvínær 8 ár, eða frá því um fardagaleytið 1889. Síðan var dvalarhreppur hans, Borgarfjarðarhreppur, krafinn um meðlagið, en hreppur þessi neitaði að borga; lögðuð þjer með brjefi 1. desbr. 1897 fyrir sýslumanninn í Nordurmúlasýslu að innheimta fúlguna fyrir tímann frá 1. desbr. 1890 til 6. desbr. 1895, kr. 112.88, hjá Borgarfjarðarhreppi.

Hreppsnefnd Borgarfjarðarhrepps ljét svo árangurslaust reyna lögtak hjá Sigurði, og galt síðan hina umræddu fúlgu, kr. 112.88, þó að því áskildu, að Engihlíðarhreppur greiddi upphæð þessa aptur Borgarfjarðarhreppi, ef hún fengist eigi endurgoldin af framfærslusveit barnsföðurins af þeirri ástæðu, að Borgarfjarðarhreppi hefði eigi borið skylda til að greiða fúlguna. Jafnframt krafðist hreppsnefndin í síðastnefndum breppi, að fá hina framlögðu fúlgu, kr. 112.88, og lögtakskostnaðinn, 27 kr., endurgoldinn af Bólstaðarhlíðarhreppi, framfærsluhreppi Sigurðar, en hreppur þessi neitaði að greiða eigi einungis lögtakskostnaðinn, heldur og fúlguna, af þeirri ástæðu að vistarsveit Sigurðar hefði eigi verið krafinn fyr en meira en ár var liðið frá gjalddaga fúlgunnar síðasta árið.

Þjer hafið nú kveðið svo á, að Bólstaðarhlíðarhreppur skuli vera laus við að greiða lögtakskostnaðinn, með því að sá kostnaður verði aldrei talinn sveitarstyrkur, en um greiðslu fúlgunnar hafið þjer tekið það fram, að í lögum 24. janúar 1890 sje einungis sett sem skilyrði fyrir rjetti barnsmóður eða hreppsnefndar til þess að fá meðlög barnsföður greidd af vistarsveit hans, að krafan um þau komi í tækan tíma, en hvorki barnsmóðir nje hreppsnefnd missi rjett sinn, þótt tíminn dragist, þangað til vistarsveit barnsföðursins finnst, eða upplýsingar sjeu fengnar. Teljið þjer því fúlguna rjettilega greidda Engihlíðarhreppi af Borgarfjarðarhreppi og eiga að endurborgast síðarnefndum hreppi af framfærsluhreppi Sigurðar Jónassonar, Bólstaðarhlíðarhreppi.

Jeg get samt eigi verið samdóma yður í þessu atriði. Jeg verð, því er það, að álita að nefnd lög frá 24. janúar 1890 setji meðal annars það skilyrði fyrir því að vistarsveit föður óskilgetins barns verði krafin um meðlag með því, að áður liggi fyrir amtsúrskurður um meðlagið (sjá upphaf 3. gr. nefndra laga: »Nú greiðir barnsfadir eigi fúlguna góðfúslega«, og 2. gr. »barnsfúlgu þá, er hinn dani gjalda skyldi«). Nú er amtsúrskurðurinn um fúlgu þá, er hjer ræðir um, eigi uppkveðinn fyr en nálega 2 árum eptir að hið síðasta meðlagsár var liðið. Jeg get því eigi álitid, að vistarsveit Sigurðar, Borgarfjarðarhreppi, hafi borið skylda til, eða hún hafi átt rjett á, að greiða hina umræddu barnsfúlgu, sbr. ákvæðið í 3. gr.: »Þó eigi nema síðasta ársmedgjöf hvert sinn, en hjer kemur eigi til greina, hverjum það er að kenna, að mál þetta hefur dregizt svo lengi. Aðeins má taka það fram, að Bólstaðarhlíðarhreppur virðist ekki eiga skuld á því. Því skal jeg kveða svo á um, að Bólstaðarhlíðarhreppur skuli laus við að greiða hina umkvörtudu barnfúlgu.

Þetta er yður, til vitundar gefið til leiðbeiningar og frekari birtingar.

Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um prestakallalán. 40

(Dvergasteinsprestakalls). Samkvæmt beiðni prestsins að Dvergasteini, síra 16. marz Björns Þorlákssonar, og tillögum yðar, herra amtmaður, og yðar, herra biskup, í brjefi yðar, dagsettu 9. þ. m., vil jeg hjermeð veita samþykki mitt til þess, að nefndur prestur megi taka allt að 1200 króna lán uppá Dvergasteinsprestakall (ekki Klyppstaðarprestakall), er endurborgist með jöfnum afborgunum á 10 árum frá lántökudegi að telja, til tónsljettunar á prestssetrinu og með þeim frekari skilyrðum, að fyrir hverjar 150 kr. lánsins verði sljettuð 1 dagsláttu, að lánið sje tekið smám saman, 300 kr. eptir að hverjar 2 dagsláttur hafa verið sljettadar, og að eigi sje borgað meira í vöxtu af láninu en 4%

Þetta er yður til vitundar gefið til leiðbeiningar og birtingar fyrir beiðandanum.